

68. *İci kemik dişi et [hurma].* Belül csont, kívül hús [datolya].
Vö. HAM. 246, 247; H. 205.
69. *Cyngylly küpe* Csengő függő
bunu bilmejen sypa számár aki nem tudja [som].
[kızylzyk].
70. *Syra syra diükjanlar* sorban-sorban boltok
ičinde pazerkjanlar [keçi benne árusok [szentjánoskenyér].
bojnuzu].

K. PALLÓ MARGIT

Hamar 1. 'properus, eitend, eilfertig; 2. properatim, cito, celeriter, geschwind, schnell'. Tudomásom szerint e szó eredetével eddig érdemlegesen senki sem foglalkozott. Vajjon nem lehetne-e arra gondolni, hogy a *hamar* mn. a *hamú* 'asche' szóval egy töről fakad? A *hamú* (> óm. *χomuu*) *ham*-alaprészenek fgr. megfelelői tudvalevőleg: vog. *χūlam* | osztj. *χōjem* | zürj. *kun* ebben: *kun-va* 'lug' | finn *kulmu* 'széná-v. szalmatörmelék, szemet'; a m. *hamú* dem. származék. Ugyane **ham*-alaprészt *r*-képzős származéka lehetne a *hamar* mn. is (a denom. *r* névszóképzőre vö. MNy. XVII, 125, 162 stb.).

Ez az ötlet első pillanatra talán túlságosan bizarrnak tűnik fel, de ha meggondoljuk, hogy a votj. *zog* 'sehr warm, heiss' és *zog* 'rasch, geschwind, schnell, eilends' nyilván ugyanaz a szó, s hogy a fr. *tôt* a lat. *tostus* folytatása (vö. DIEZ, Etym. Wb.⁴ 323, GINNEKEN, Principes de linguistique psychologique 166), jobb híján egyelőre elfogadható. Nem egészen érdektelen, hogy KASSAI II, 357 a *hamar*-t a *kév* szóból származtatja, s CzF. is, persze egészen más megokolással, a *hamu* és *hamar* szavakat egy *ham* gyök hajtásainak tartja.

LEWY ERNŐ